

holding
ruimte&milieu
asbest
grondlogistiek
civiele techniek
opleidingen
arbo&veiligheid
legionella
milieuprojecten
handhaving
bodem
waterbeheer
geluid&trillingen
caribbean

Aan: Volker Wessels
de heer H. Borsje
Baron de Goubertinlaan 5
2719 EN ZOETERMEER

Betreft: **aanvullend veldonderzoek waterspitsmuis**

Projectnummer: RM100028

Ons kenmerk: SJLU/RM100028.03/ESKL

Behandeld door: de heer drs. S.W.M. Luiten

Plaats, datum: Velsbroek, 10 januari 2012

Geachte heer Borsje,

In deze briefrapportage wordt het aanvullend veldonderzoek naar de waterspitsmuis, uitgevoerd van 19 tot en met 22 december 2011, beschreven.

Aanleiding en doelstelling

Naar aanleiding van een voorgenomen woningbouwplan ter hoogte van Oostkanaalweg 49B te Ter Aar is in december 2011 een oriënterend ecologisch onderzoek (1) uitgevoerd ter plaatse van de locatie. Uit dit onderzoek (1) is gebleken dat op de locatie geschikt leefgebied voor de waterspitsmuis aanwezig is.

Het onderzoek is uitgevoerd om inzicht te krijgen of ter plaatse van het plangebied exemplaren van de waterspitsmuis (en van eventuele overige beschermde muissorten) aanwezig zijn en in hoeverre aanwezigheid van de soort consequenties heeft voor de beoogde ontwikkelingen in het gebied. De waterspitsmuis is een strikt beschermde soort (zogenaamde Tabel 3 soort) die tevens vermeld staat op de Rode Lijst als een kwetsbare soort.

Beschrijving projectgebied

Het projectgebied aan de Oostkanaalweg in Ter Aar ligt in de provincie Zuid-Holland. Het projectgebied ligt ingesloten tussen de bebouwde kom van Ter Aar, de Oostkanaalweg, kassen en braakliggend land. Het projectgebied, met een omvang van ongeveer 4 hectare, is kadastraal bekend als sectie B nummers 3835, 3836, 3193, 4415, 4417 en 3082.

(1) Oriënterend ecologisch onderzoek Oostkanaalweg te Ter Aar met projectnummer RM100028 uitgevoerd door bk ruimte&milieu in opdracht van Volker Wessels, gedateerd op 15 december 2011.

bk ruimte&milieu
Zadelmakerstraat 150
Postbus 2111
1990 AC Velsbroek
T 088 321 25 20
F 088 321 25 29

Spuikade 3
Postbus 59136
3008 PC Rotterdam
T 088 321 25 10
F 088 321 25 19

info@bkruimteenmilieu.nl
www.bkruimteenmilieu.nl
Rabobanknr. 1153.85.584
K.v.K. nr. 34237628

Het projectgebied was tot 2010 grotendeels bebouwd met kassen. De kassen zijn gesloopt, waarna een volledig begroeid, braakliggend terrein is ontstaan. Vooral het noordelijke deel van de locatie is drassig. Hier zijn poeltjes gelegen. Op dit deel van het projectgebied kan de aanwezigheid van de waterspitsmuis niet worden uitgesloten. De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. De waterspitsmuis komt alleen daar voor waar bodembedekkende vegetatie aanwezig is en waar binnen een straal van 500 meter water is. Bovendien moet er in de oevers voldoende schuilmogelijkheid zijn waar de waterspitsmuis zich kan terugtrekken om zijn prooi op te eten. Het noordelijke deel van het projectgebied bevat deze elementen.

Van de kassen aan de noordzijde van de locatie (ten zuiden van de woningen aan de Prinses Marijkestraat) is de staalbouwconstructie nog aanwezig. De woning van Oostkanaalweg 49B met bijbehorende tuin en de ten zuiden gelegen waterpartij behoren eveneens tot het projectgebied. Het projectgebied wordt omringd door enkele smalle watergangen, die veelal harde beschoeiingen hebben. Aan de noordzijde is een binnen het projectgebied gelegen smalle watergang aanwezig.

Het projectgebied wordt door de volgende percelen omsloten:

- aan de noordzijde: smalle watergangen en woningen met tuin van Prinses Marijkestraat en Jonkheer K.W.L. de Muraltstraat;
- aan de oostzijde: smalle watergangen, kassen, waterbassin, braakliggend land;
- aan de zuidzijde: smalle watergang, vervallen kassen en een woningen met tuin;
- aan de westzijde: woningen met tuin, de provinciale weg N460 (Oostkanaalweg) en daarachter het Aarkanaal.

In figuur 1 is de globale ligging van het projectgebied weergegeven.

figuur 1: globale ligging projectgebied (bron: google maps)

In figuur 2 is de ligging van het projectgebied op een luchtfoto weergegeven. De luchtfoto is nog van de situatie zoals deze was voor de sloop van de kassen.

figuur 2: luchtfoto projectgebied (bron: google maps)

Onderzoeksmethode

Om vast te stellen of de waterspitsmuis aanwezig is ter plaatse van het projectgebied, zijn ter plaatse van vijf geschikte leefgebieden (zie figuur 3) inloopvallen van het type Longworth geplaatst. In deze vallen worden muizen levend gevangen, zodat ze na controle weer kunnen worden vrijgelaten. De vallen zijn op 16 december 2011 geplaatst met in de leefruimte hooi en aas (gedroogd graan en mais, wortel met pindakaas en meelwormen). Het hooi dient om een gevangen muis warm te houden. De gevarieerde samenstelling van het aas dient als voer voor zowel de waterspitsmuis als voor overige (spits)muissoorten. De vallen zijn op 16 december 2011 niet op "scherp" gezet, het valdeurtje valt niet dicht indien een muis de val in loopt. Muizen kunnen de vallen vrij in en uit lopen en zo wennen aan de vallen in hun leefgebied. Dit wordt "prebaiten" genoemd. In de ochtend van 19 december 2011 zijn de vallen op scherp gezet. Hierna zijn elke ochtend (starttijd circa 7.00u) en avond (starttijd circa 17.30u) tot en met de ochtend van 22 december de vallen gecontroleerd op aanwezigheid van muizen en indien noodzakelijk is het hooi en voer ververs. De weersomstandigheden waren gunstig. In de nacht van 18 op 19 december 2011, tijdens het prebaiten, was sprake van lichte vorst. De overige dagen is de minimumtemperatuur boven 0°C geweest. Van elke gevangen muis is een plukje vacht afgeknipt om deze te kunnen herkennen indien het exemplaar een tweede keer zou worden gevangen.

tabel 1: schema uitgevoerd veldonderzoek

Datum	Activiteit
16 december 2011	Uitzetten vallen
16-19 december 2011	Prebaiten
19 december 2011	ochtend: vallen scherp zetten avond: 1 ^e controle
20 december 2011	ochtend: 2 ^e controle avond: 3 ^e controle
21 december 2011	ochtend: 4 ^e controle avond: 5 ^e controle
22 december 2011	ochtend: 6 ^e controle en weghalen vallen

In figuur 3 zijn de locaties weergegeven van de vallen (genummerd 1 t/m 5). De luchtfoto is nog van de situatie zoals deze was voor de sloop van de kassen.

figuur 3: locaties vallen ter plaatse van projectgebied (bron: google maps)

Resultaten veldonderzoek

In tabel 2 zijn de aangetroffen (spits)muizen per controleronde en per val weergegeven. In het projectgebied zijn de zwaar beschermde soort waterspitsmuis (zogenaamde Tabel 3 soort) en de licht beschermde soorten gewone bosspitsmuis, bosmuis en dwergmuis (zogenaamde Tabel 1 soort) aangetroffen.

Tabel 2: resultaten uitgevoerd veldonderzoek

Controleronde	Val 1	Val 2	Val 3	Val 4	Val 5
1	-	-	gewone bosspitsmuis	-	-
2	-	bosmuis	waterspitsmuis	-	dwergmuis
3	bosmuis	-	-	gewone bosspitsmuis	-
4	-	dwergmuis	-	-	-
5	bosmuis	-	gewone bosspitsmuis	-	-
6	bosmuis	-	gewone bosspitsmuis	bosmuis	-

Conclusies

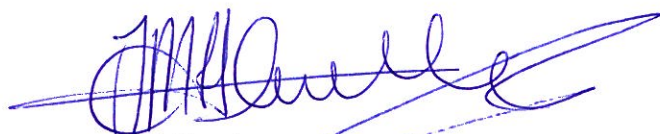
De uitvoering van het voorgenomen nieuwbouwplan ter plaatse van het projectgebied zal leiden tot verstoring en vernieling van verblijfplaatsen en leefgebied van de waterspitsmuis.

De waterspitsmuis is een zogenaamde tabel 3 soort. Voor deze soort dient ontheffing als bedoeld in artikel 75 van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Wij adviseren om voor deze soort ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet aan te vragen. Artikel 11 betreft het beschadigen, vernielen of verstoren van nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de waterspitsmuis.

Om te komen tot een kansrijke ontheffingsaanvraag zullen gedetailleerde mitigerende maatregelen moeten worden uitgewerkt.

Wij hebben ernaar gestreefd u door middel van deze briefrapportage voldoende te informeren. Indien u nog vragen hebt, kunt u contact opnemen met de heer Luiten van ons bureau.

Met vriendelijke groet,
bk ruimte&milieu

M.E. Hazeleger
bedrijfsleider